

VÝZNAM POJMŮ ŘÍZENÝ A VOLNÝ CHOV DLE PLATNÝCH PRAVIDEL ČMKU

Řízený chov psů je systém chovu čistokrevných psů s průkazem původu (PP), ve kterém **výběr partnerů ke krytí podléhá přísným pravidlům a kontrole chovatelského klubu**, nikoliv pouze vůli samotného chovatele. Jeho hlavním cílem je zdravý chov, zachování typických povahových rysů a exteriéru daného plemene a minimalizace genetických vad.

V České republice zastřešuje čistokrevný chov [Českomoravská kynologická unie \(ČMKU\)](#), přičemž jednotlivé chovatelské kluby se mohou rozhodnout, zda budou uplatňovat chov **řízený**, nebo **volný**.

Jak funguje řízený chov v praxi?

- **Krycí listy vystavuje poradce chovu:** Chovatel nemůže fenu nakrýt jakýmkoliv uchovněným psem. Chovatelský klub prostřednictvím [poradce](#) chovu na základě hlubokých znalostí rodokmenů a genetiky navrhne nebo schválí konkrétního krycího psa, který se k feně nejlépe hodí.
- **Žádný náhodný výběr:** Sledováním příbuznosti (inbreedingu) se předchází genetickým chorobám a upevňují se žádoucí vlastnosti plemene.
- **Omezení počtu vrhů:** Kluby v řízeném chovu často limitují, kolikrát za život může být pes použit ke krytí, aby nedocházelo k přešlechtění a přílišnému rozšíření genů jednoho jedince v populaci.
- **Přísná evidence:** Klub vede podrobné přehledy o zdraví (např. výsledky vyšetření dysplazie kyčelních kloubů – DKK), povahách a exteriéru všech jedinců.

Srovnání: Řízený chov vs. Volný chov

Vlastnost	Řízený chov	Volný chov
Výběr krycího psa	Určuje nebo schvaluje poradce chovu .	Vybírá si sám chovatel z nabídky chovných psů.
Záměr a linie	Sleduje globální vizi a strategii klubu pro celé plemeno.	Závisí na individuálním záměru chovatele.
Vydání krycího listu	Pouze pro schválené a geneticky vhodné spojení.	Automaticky na požádání pro jakékoliv uchovněné jedince.
Počet krytí u psa	Může být klubem přísně omezen .	Zpravidla není omezen (pokud pes splňuje podmínky).

Řízený chov sice dává chovatelům méně svobody a občas bývá terčem kritiky za přílišnou byrokracii, pro budoucnost a zdraví málopočetných nebo geneticky zatížených plemen je však často naprosto klíčový.